

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه			
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۹		تاریخ امتحان: ۶ / ۳ / ۱۳۸۹	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات	نمره
۱	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بازگردانی کنید. ۱- آوای خوش هزار تقدیم تو باد ۲- طیّ دو سه لمحّه همه چیز را به خاکستر تبدیل کرد. ۳- روی تپّه‌ی شهید برهانی عمل کردیم. ۴- بازگشت و دفتر خود باز کرد. ۵- به دست‌های صورتگر پیر رعشه آورده. ۶- هم‌آوردت آمد، برآرای کار ۷- یک قبضه‌ی خاک از روی جمله‌ی زمین برگرفت. ۸- جبّه‌ای داشت خبری رنگ با سیاه می‌زد. ۹- کبوتران اشارت او را امام ساختند و راه بتافتند. ۱۰- منتّ خدای را، عزّو جَلّ که طاعتش موجب قربت است و به شکراندرش مزید نعمت. ۱۱- آب چه دانست که او گوهر گوینده شود؟ خاک چه دانست که او غمزه‌ی غمّازه شود؟	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۱ ۱
۲	ب) لغت (۲ نمره) معنی لغات و ترکیبات مشخص شده را بنویسید. ۱۲- به بادافره این گناه‌م مگیر ۱۳- این بوسهل مردی امام‌زاده و محتشم و فاضل و ادیب بود. ۱۴- پا در رکاب راهوار خویش دارند. ۱۵- تا به ناخواست دست جفا پیشه‌ی دهر، شکوه تو را بستاید. ۱۶- در تندباد ریشه برانداز زمان‌ها خلود می‌بخشیم. ۱۷- گل آدم را در تخمیر انداخته. ۱۸- چون که موسی این عتاب از حق شنید. ۱۹- با تنهایی این کوه مراوده می‌کند.	۲
۳	پ) خودآزمایی (۳ نمره) ۲۰- عبارت زیر بیانگر کدام ویژگی دربار رضاخان است؟ «تدین: عرض معذرت اعلی حضرت، عرض تعظیم، عرض عبودیت.» ۲۱- معادل امروزی «بیچم» را در بیت زیر بنویسید. «که چندین بیچم که اسفندیار مگر سر بیچاند از کارزار» ۲۲- در عبارت زیر مقصود از «تاج» و «موهبت» چیست؟ ولادت که روزگاری از گوهر نور بود / به سوی بلوغ می‌خزد و آن‌گاه که تاج بر سرش نهادند، / خسوف‌های کزخیم شکوهش را به ستیز برمی‌خیزند. / زمان که بخشنده بود، موهبت‌های خویش را تباه می‌سازد.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵
	ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم	

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه			
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۳ / ۶			

ردیف	سؤالات	نمره
	۲۳- تاگور در این بخش از شعر خود: «آنان که فانوسشان را / بر پشت می‌برند، / سایه‌هاشان پیش پایشان می‌افتد!» چه کسانی را در نظر دارد؟	۰/۵
	۲۴- در بیت زیر از درس آفتاب وفا منظور از «سر به مهر نامه» چیست؟	۰/۲۵
	«این سر به مهر نامه، بدان مهربان رسان کس را خبر مکن که کجا می‌فرستمت»	۰/۲۵
	۲۵- مرجع ضمیر «او» را در بیت زیر بنویسید.	۰/۲۵
	«دست درکش کرد با آتش به هم خوشتن گم کرد با او خوش به هم»	۰/۵
	۲۶- مقصود کلی مصراع اول بیت زیر از شعر هجرت را بنویسید.	۰/۵
	«قابیلیان بر قامت شب می‌تیندند هابیلیان بوی قیامت می‌شنیدند»	۰/۵
	۲۷- منظور از «گران جانی» و «ناپاکی» در بیت زیر چیست؟	۰/۵
	«ما بری از پاک و ناپاکی همه از گران جانی و چالاکی همه»	
۴	(ت) دانش‌های ادبی (۳ نمره)	
	۲۸- کدام یک از آثار زیر دارای نثر مرسل هستند؟	۰/۲۵
	الف) مناجات‌های خواجه عبدالله انصاری ب) سیاست نامه	۰/۵
	۲۹- جناس و نوع آن را در بیت زیر مشخص کنید.	۰/۵
	جانان من برخیز بر جولان برانیم زان جا به جولان تا خط لبنان برانیم»	۰/۵
	۳۰- در داستان ققنوس، از سیلویا تانزد وارنر، «ققنوس» نماد چیست؟	۰/۲۵
	۳۱- در نوشته‌ی زیر که برگرفته از داستان گلدسته‌ها و فلک است؛ زاویه‌ی دید را بررسی کنید.	۰/۲۵
	«فردا ظهر که از مدرسه در می‌آمدیم، دوتایی رفتیم سراغ درِ پلکان بام مسجد و مدتی با قفلش کندوکو کردیم.»	۰/۲۵
	۳۲- آرایه‌ی بارز بیت زیر را بنویسید.	۰/۲۵
	«یاد أحد یاد بزرگی‌ها که کردیم آن پهلوانی‌ها، سترگی‌ها که کردیم»	۰/۲۵
	۳۳- نوشته‌ی زیر شرح حال کیست؟	۰/۲۵
	«شاعر بزرگ و قصیده‌سرای توانای قرن پنجم است. در قصاید تعلیمی خود انسان‌ها را به آزادگی، خردورزی، دین داری، علم‌اندوزی، آخرت‌اندیشی و دیگر فضایل معنوی و روحی دعوت می‌کند.»	۰/۲۵
	۳۴- درس «نوروز» برگرفته از کدام اثر دکتر علی شریعتی است؟	۰/۲۵
	۳۵- کدام اثر زنده یاد «سلمان هراتی» ویژه‌ی نوجوانان است؟	۰/۲۵
	۳۶- نوشته‌ی زیر معرف کدام اثر است؟	۰/۲۵
	«مؤلف آن از عرفای قرن هفتم است. این کتاب را در بحبوحه‌ی حمله‌ی مغول نگاشته و در آن به بررسی مسائل عرفانی پرداخته است. نثر این کتاب روان و گیراست.»	۰/۲۵
	۳۷- رمان مشهور «شوهر آهو خانم» اثر کیست؟	۰/۲۵
	«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم»	

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۳ / ۶	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور	در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۹		

ردیف	سؤالات	نمره
۵	ث) درک مطلب (۴ نمره) ۳۸- منظور از «دو صف از یا کریم» و «لب دیوار دل» در شعر زیر چیست؟ شب، دو صف از یا کریم / بال به بال نسیم / از لب دیوار دلت پر کشید. ۳۹- با توجه به عبارت زیر از درس قاضی بست به سؤالات پاسخ دهید. «امیر را یافتیم آن جا بر زبر تخت نشسته، ... گفت: بونصر را بگوی که امروز دُرستم و در این دوسه روز، بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد.» الف) «یافتیم» به چه معنایی است؟ ب) علت به چه معنایی است؟ پ) «بار داده آید» به چه معنایی است؟ ۴۰- در بیت «عاقبت از خامی خود سوخته رهروی کبک نیاموخته» شاعر عدم موفقیت را در چه می داند؟ ۴۱- «به خاک و خون سپیدن» در عبارت «آن جا در میان آن شن های داغ، مردی سفیدروی و سفیدموی به خاک و خون سپید» کنایه از چیست؟ ۴۲- «سرخ رنگ» در عبارت زیر بیانگر چیست؟ «آری هر ساله! حتی همان سال که سربازان «قُتیبه» بر کناره‌ی جیحون سرخ رنگ، خیمه برافراشته بودند و «مُهَلَب» خراسان را پیایی قتل عام می کرد.» ۴۳- در بیت زیر شاعر چه دلیل خاصی برای عجله‌ی خود می آورد؟ «جان یک نفس درنگ ندارد، گذشتنی است ورنه بدین شتاب چرا می فرستمت» ۴۴- «دیدار» در بیت زیر به چه معنایی به کار رفته است؟ چه باشد گر خورم صد سال تیمار / چو بینم دوست را یک روز دیدار ۴۵- در عبارت زیر منظور از «به آب چشمه دست نمی توان برد» چیست؟ «... برف کوه هنوز آب نشده است. به آب چشمه دست نمی توان برد. ماست را با چاقو می بریم.» ۴۶- با توجه به بیت «بی سرو پا گدای آن جا را سر زملک جهان گران بینی»؛ «سرگران دیدن» کنایه از چیست؟ ۴۷- در عبارت «... رفتم توی بالکن. گفتم: «یه چیزی بابا فرستاده!» بُراق شد. دستش را از زیر چانه برداشت.»؛ «بُراق شد»، کنایه از چیست؟	۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵
۶	ج) حفظ شعر (۲ نمره) ۴۸- خانه‌ی دل ما را از گرم کن ۴۹- خیمه‌ی ۵۰- چندین که بر شمردم از ماجرای ۵۱- همت حافظ و انفاس سحرخیزان بود پیش از آن که این خانه رونهد به که اساسش همه بی‌موقع و بی‌بنیاد است اندوه نگفتم الا یک از هزاران که ز «شکوفه‌های دانش در وجودتان پربار باد»	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۲۰